

ÅU 30.4.2016 sa 14-15 artikkeli vapaasti suomennetuna

Siirtolapuutarha on kulttuurisarre

Puutarha-asiantuntija Lena Israelsson Ruotsista ylistää kaupunkiviljelyä. Hänellä itsellään on sekä viljelyksiä että kanoja pihallaan Tukholman keskustassa.

Puutarha on rentoutumispaikka. Siementen ja kasvien parissa arjen stressi unohtuu. Näin sanoo ruotsalainen puutarha- ja viljelyasiantuntija Lena Israelsson, joka on kirjoittanut useita kirjoja mm hyötykasvi- ja kaupunkiviljelystä.

Hänen kiinnostuksensa viljelyyn heräsi lapsena Pohjanmaalla. Hänen ensimmäinen viljelyksensä oli 30x30cm kokoinen retiisimaa. Olin tuolloin viisi vuotias ja muistan kokemuksen erittäin hyvin. Reunustin viljelmäni pikkukivillä, eivätkä retiisi eivät olleet pääasia. Paikasta muodostui rauhoittava ja huomasi miten hyvin voin maata tonkiessani. Vielä nykyäänkin hän tuntee samoin.

Touhutessani viljelysteni parissa voin parhaiten. Se on minun lääkkeeni stressiin ja muuhun ajoittaiseen kaaokseen.

Israelsson asuu Södermalmilla. Sisäpiha on keidas keskellä kaupunkia. Täällä asukkailla on omia viljelyksiä ja Lenalla ja hänen puolisoillaan on jopa kanoja pihallaan. Lena Israelssonilla on myös kaksi siirtolapuutarhapalstaa, toinen keskellä kaupunkia ja toinen kaupungin ulkopuolella. Tukholman kaupunki on pitkään panostanut kaupunkiviljelyyn, ja omien vihannesten kasvattaminen on ollut pitkään suosittua kaupunkialueella.

On hyvä, että Turun kaupunki on nyt myös alkanut satsaamaan kaupunkiviljelyyn lahjoittamalla viljelylaatikoita multineen (ÅU 20.4.), mikä on hänen mielestään erittäin hyvä idea.

Miksi kaupunkiviljely on niin suosittua ? Luulen sen olevan sisäsyntyistä vaikka kaikki eivät sitä tiedosta. Kaipaamme ympäristöystävällisempää elämää ja puhtaampaa ruokaa.

Israelssonilla on paljon vinkkejä aloitteleville viljelijöille. Muistakaa kastella etenkin satokauden alussa, jotta juuristo kasvaa kunnolla. Viljelmän on myös oltava riittävän aurinkoisessa paikassa. Mieluimmin aurinko saisi paistaa taimille 7 h päivässä. Kompostoitua lannoitetta tarvitaan myös.

Israelsson suosittelee kasvattamaan pitkään satoa tuottavia vihanneksia kuten esim. salaattia ja sipulia. Parvekkeen omistajat voivat viljellä pienemmissä laatikoissa esim. timjamia, oreganoa, ruohosipulia, salviaa ja lehtivihanneksia, mihin ne hyvin soveltuvat.

Lena Israelsson käyttää tilaisuutta kumotakseen harhaluulon monien kasvien hallanarkuudesta.

Lehtikaali sietää -18 asteen pakkasia. Marraskuussa poimittu lehtikaali on paljon maukkaampaa kuin esim. kesäkuulla korjattu. Porkkana, punajuuri ja palsternakka kestävät n. -10 astetta. Syksyt ovat sitä paitsi muuttuneet nykyään niin lämpimiksi, että minulla on tapana korjata satoa vielä joulukuulla. Itse hän kertoo viljelevänsä kaiken tomaatista chilipippuriin ja lehtivihanneksiin.

ÄU vie Lena Israelssonin kierrokselle Kupittaaan siirtolapuutarha-alueelle. Hän ihastuu pieniin majoihin, joista monet on rakennettu samana vuonna kun alue perustettiin 1935. Täällä ovat jo monet päässeet käyntiin ennen kesää viljelystensä kanssa. Majat ovat uskomattoman hienoja.

Kuullessaan puutarhapalsojen vuokrasopimuksen umpeutuvan 2020 ja Turun kaupungin haluavan siirtää siirtolapuutarhan muualle hän kauhistuu. Eihän niin voi tehdä! Ei puutarhaa voi siirtää.

Jos puutarhan hävittää on se lopullisesti poissa. Kupittaaan siirtolapuutarha on kulttuuriarre. Tällähän on viljelyksiä ja kasveja aina 30-luvulta.

Tukholmassa monet siirtolapuutarhat ovat yleisölle avoimia. Ne toimivat pienoispuistoina, minne kenellä tahansa on vapaa pääsy. Israelsson ei pidä siitä, että puutarha-alue on aidattu ja portit suljettu. Puutarhan tulisi olla avoin, niin että se voisi tuottaa iloa useammille. Tukholmassa ihmiset käyvät puutarhoissa esim. piknikillä. Niin pitäisi olla täälläkin.

Lena Israelsson

Syntynyt: 1950 Pohjanmaalla

Asuu: Tukholman Södermalmilla

Työ: toimittaja ja puutarha-asiantuntija, esitelmöi ja kirjoittaa kirjoja puutarha-aiheeseen liittyen

Kirjapainintoja: *(vapaasti suomentaen ei kenties käännetty)* Keittiöpuutarhakäsikirja, Viljele vihanneksia, mausteita ja marjoja, Kaupunkiviljely, Vihannesviljely –yksinkertaista egoloogista ja hyvää ja Viljelyä ympärivuotisesti

Intohimoinen hyötykasviviljelijä

Lena Israelsson on viljellyt lapsesta saakka. Nykyään hän asuu Tukholman Södermalmilla ja hänellä on viljelyksiä sekä pihallaan että siirtolapuutarhoissa. Hän ylistää Kupittaaan siirtolapuutarhaa Turussa ja toivoo että hävitysuhanalainen puutarha saisi jäädä.